

Buk pa Daniel - Namba mia acel ki abicel apar abicel

Yabo lok me nyutu ma macok coki pa Daniyel: Yore me ceto ma rwate pa nyiri maleng ma ginyalo paro maber

Jeff Pippenger
2024-03-24

我們已開始藉著辨明但以理乃是上帝末日聖約子民的表號,來思考但以理最後的異象;並且我們已將第一節與最後一章一同加以運用,開始辨識那些由伯提沙撒所代表之末日子民的先知性特徵.上帝末日的聖約子民,乃是第一位天使運動中的米勒派,以及第三位天使運動中的十四萬四千人.米勒派應驗了十個童女的比喻,而那個比喻在末後的日子必一字不差地重演.

Dok dok gicwalo an i lok me yubu pa nyiri apar, ma abic gitye ki wii maber, kede abic gitye ki wii marac. Lok me yubu man dong otyeko ki i rek, kede obino tyeko ki i rek, pien tye ki yore me tic ma pire tek pi kare man; boti, macalo ngec pa malak ma adek, dong otyeko, kede bi mede bedo ada pa kare man nyaka giko kare. Review and Herald, August 19, 1890.

Gin ma yore aryo pa cawa agiki gi obedo kwede, en aye gin ma Adventism obedo kwede.

Lok me tam me nyako apar, ma i Matayo 25, bene nyutu gin ma otime ki jo Adventist. The Great Controversy, 393.

Jo Millerite gibedo calo tur pa malaika ma acel, kacel gin ma gicako kwede bene kinyutu ki Kanisa pa Philadelphia. I 1856, tur pa Jo Millerite pa Philadelphia oloko pire odoko tur pa Laodicea; kacel, i lweny me ngolo tegi pa 1863, oloko pire dok odoko Kanisa pa Seventh-day Adventist ma Laodicea.

Gin 144,000 gi nyutu Movimenti pa Lacam ma Adek, ki lareme pa gi bene kinyutu ki Kanisa pa Philadelphia. I mwaka 1989, Buk Daniel kiyabo woko bot Kanisa me Seventh-day Adventist ma Laodicea, ki i 11 me September, 2001, Movimenti me Adventist ma Laodicea ocake, ki i July, 2023, dwogo cen bot Movimenti me Philadelphia obino.

Beltshazzar, onyo Daniel, nyutu wot pa Philadelphia i kare me agiki, ma golo dok wot pa Philadelphia pa jo Millerite, ka i leb weng. Nyig lok mukwongo me laje ma agiki nyutu jo pa kare me agiki, ki lagam ma agiki me laje ma agiki myero rwate ki lagam mukwongo me laje ma agiki. Kit me yweyo ma i chapta apar abicel pa Daniel nyutu medo pa ngec, kede dul aryo ma pi en gicweyo. Beltshazzar obedo nyutu ma pire tek pa jo ma tye ki wic maber i kare me agiki. I chapta apar abicel pa Daniel tye gin ada me porofetik piny pe abic, ma ne obedo it pa wot pa Millerite, ma myero golo dok i wot pa Malaika Adek.

Ma kwongo en tic me yweyo ma cwalo kit aryo me lami pa Lubanga, ci opongo lok me tam pa nyako apar ma pe gicako, i wot me cako ki i wot me agiki.

Ento in, O Daniel, geng lokgi, ki ket cing i buk, nyo i cawa me agiki: jo mapol bi oro kany ki kany, ki ngec bimedo dok madwong.... En owaco, “Wot i yoo ni, Daniel: pien lokgi kigengo, ki kiketo cing nyo i cawa me agiki. Jo mapol bi piyi, bibedo macwer, ki bitemi; ento jo marac bitimo marac; ki pe ngat acel i jo marac bin ngeyo; ento jo ma ngec bin ngeyo.” Daniel 12:4, 9, 10.

Bed mapat i tung jo ngeyo ber ki jo marac (jo pe ngeyo) tye i kom ngiyogi me yiko i wii medo pa ngec ma oyabo i cawa me agiki, ento ka 1798 pi Millerites onyo ka 1989 pi jo 144,000. Jo Lubanga myero ngiye ni Adventism en rwom me lok me tam pa nyako maleng apar, pien ka pe tye ki ngiyo eni, pe gibitemo ngiyo kare ma “cawa me agiki” pi dul ma agiki obino, onyo ngo ne en lok ma oyab woko i kare eno. Ka pe tye ki ngiyo ni rwom me Adventist en tic me temo i cat adek, ma otime i yubo ma medo-odoño me adiera, ma kelo i gin ma otum me “bedo onyo tho,” pe romo ngero lwongo ma malo pa Seventh-day Adventist keken. Belteshazzar nyutu jo ma ngiye ni gi ocato i yo me yweyo ma kinyutu calo “gipiyo, gicwero, gitemogi.” Kit me yweyo man, ma i cat adek, kityeko nyutu atir calo tic pa Tip me Maleng.

Ento an awaco ada botu; obedo ber pi botu ni an awoto woko: pien ka pe an awoto woko, Lakony pe bino botu; ento ka an awoto, abi cwalo ne botu. Ka obino, obino yubu piny pi richo, ki pi bedo ma ber, ki pi giko: Pi richo, pien pe gigeno i an; pi bedo ma ber, pien an awoto bot Won an, ci pe bino neno an dok; pi giko, pien rwot me piny man kigiko. An dong abedo ki lok mapol me waco botu, ento kombedi pe iromo rwako-gi. Ento ka Tipu pa ada obino, obino woyo wun i ada weng: pien pe bino waco ikom iye keken; ento ngo ma bino winyo, eni aye bino waco; ci bino nyutu botu gin ma bino. Yohana 16:7-13.

Tic pa Laloc Maleng me latero nyiri mariek i “adiera weng” mito ni En ocobo piny—ma bedo calo pwoonyo onyo miyo cwiny ngolo—bot richo, rwom maber ki cing; gin kacel aye jami adek manok acel ma i Daniel lamem apar aryo gicako kelo nyiri mariek onyo nyiri ma pe ki rieko. Lok ma Yesu yaro ni en tic pa Laloc Maleng, en aye “mafuta,” ma nyutu potu i kin jomariiek ki jomarac i Daniel lamem apar aryo. Jo Lubanga me nino agiki myero gi ngeyo medo me ngec pi dul me karegi, kede ngec eno tye kwede yaro me gin ni gi en nyiri ma pe ki rieko onyo nyiri mariek i lok me aling-aling me Matayo lamem abicel abic.

Yohana kinyutu ne gin eni i neno ma maleng. En oneno lwak ma kigero macalo abicel me nyako maleng ma obedo gi ngec, ki lampu gi ma kicweyo maber kede tye ka loro; ci owaco ki cwiny ma oromo maber, “Kany obedo pire tek pa jo maleng; kany gin jo ma gwoko cik pa Lubanga kede yie pa Yesu. Kede an onwongo winyo dwon ma aa ki polo ma owaco bot an, ‘Coyo: Gum maber obedo pa jo otho ma ginyotho i Rwot ki ocake kombedi; eyo,’ Lami owaco, ‘pi gubed oceto ki ticgi; kede ticgi tye ka medo gi.’”

Ngat mapol ma owinyo lok pa malaika ma acel ki ma aryo giparo ni gityeko con bedo ka gini neno Kristo obino i dul me polo. Ka gin weng ma giyaro ni gigeno adada onongo gitiyo kitgi calo dako ma onongo gi ngec, dong lok man onongo obedo kigoyo nyime bot piny weng, kabila weng, leb weng, ki jo weng. Ento abicel gin ma onongo gi ngec, abicel bene gin ma onongo pe gi ngec. Adada onongo myero dako apar ocwalo ne; ento abicel keken onongo gityeko yubo jami ma mite me cobo i dul ma giyore i lacer ma obino botgi. Lok pa malaika ma

adek onongo mite. Cwalo lok man onongo myero kitimo. Ngat mapol ma owote me nongo laco pa nyako i kare pa lok pa malaika ma acel ki ma aryo, gikwanyo piny lok pa malaika ma adek, en lok me atema ma agiki ma myero kime i lobo weng.

Tic ma calo eni bi tyeko ka lacar mukene, ma ki yaro iye i Revelation 18, bi miyo kwena pa en. Kwena me lacar me acel, me aryo, ki me adek myero ki nwoyo waco gi. Kwena me lilo bi miyo bot kanisa, 'Wut woko ki iye, jo na, wek pe ubedo lwak ki richo pa iye.' 'Babilon madit, obute, obute, kadi obedo kabedo pa tipu marac, ki ot me goro pa tipu marac weng, ki ot me yang pa lacwing weng ma pe maleng ki ma kibengo. Pien piny weng gi omeyo wayini me kwir pa woto pire kwo pa iye, ki rwodi me piny gi otimo woto pire kwo ki iye, ki jo me cato me piny gi odoko rwate pi mapol pa gin ma ber-ber pa iye.... Wut woko ki iye, jo na, wek pe ubedo lwak ki richo pa iye, ki wek pe uywako ki bal pa iye: pien richo pa iye oromo i polo, ki Lubanga oparo koba pa iye' [Revelation 18:2-5].

Kwany gonyo acel-acel me but man, ki i kwan gi matir, labongo gonyo aryo mag agiki: 'Wang lupur pe dok rweny woko i yin; kede dwon laco me gwen ki pa dako me gwen pe dok winyo woko i yin: pien lujayi mamegi obedo jogi madwong me piny; pien ki yub me ajwaka mamegi pinyngwe weng ogamore. Kede i iye kinongo remo pa lanabi, ki pa jo maleng, ki pa jo weng ma okwanyo cwinye i piny.'

Pwon pa nyako apar ma pe nywako kigamo ki Kristo kene, kede jami weng ma en tye kwede myero ki nongo ngec iye ki mite maber. Obino kare ma wang ot obi loro. Wa gin calo nyako ma pe nywako ma lanyut onyo ma lapen. Kombedi pe watwero ryemo, kede pe watye ki twero me waco ni ngat mene obedo lanyut, ki ngat mene obedo lapen. Tye ngat mo ma gikwanyo adwogi i tim marac, ki mag eni gineno i wang kom calo lanyut. Manuscript Releases, volume 16, 270.

Macalo jo Adventist ma myero wakwaco lawo kede dako wek gi wot woko ki i Babilon i kare ma cik me Sunday bino cok coki, wan "kiketo wa calo nyako ma tye ki ngec onyo nyako mapire." Dul ma Yohan oneno, "kiketo gi calo nyako abic ma tye ki ngec, ki lampu gi kigweko maber kede tye turo," ma Yohan dok owaco ni gin "gi tye ki kumo pa jo maleng," kede "gikwanyo cik pa Lubanga kede yie pa Yesu," obedo jo 144,000 ma myero gikwanyo cik pa Lubanga, gitemo yie pa Yesu, kede ginen ni gin nyako i parabol pa Matayo apar abic. Pe keken myero ginen ni gin nyako ma tye ki ngec onyo nyako mapire, ento myero gidwogo yub ma Daniel owaci ni "kikwero, kimeyo gi oyera, kacel ki kitemo gi."

Kadong gin giwero calo wer manyen i nyim kom, ki i nyim jami me bedo angwen, ki ludito; ka pe ngat mo twero kwan wer eno, ce keken jo 144,000 ma kikweyo gi ki piny. Gin aye jo ma pe gi yot ki dako; pien gin layeny. Gin aye jo ma giluwu Lamb kama obino odhi. Gin ma kikweyo gi i tung' jo, obedo nyutu me acaki bot Lubanga ki bot Lamb. I cinggi pe kinongo bwoc; pien pe gi bal mo i nyim kom pa Lubanga. Revelation 14:3-5.

Tye ok bene ada abic ma giyaro i Daniel apar aryo, ada ma kityeko rwate kwede yore pa Millerite me malaika me acel; ada magi bina nwoyo time, ki i yore pa 144,000 bina ngeyo gi maber mapol. Acel ki ada magi obedo kit me yweyo i kare adek, ma kityeko rwate kwede lapiir pa daka abic ma pe gi nino kwo. Ada me acel ma William Miller onongo otyeko ngeyo ikom cawa me porofetik,

obedo “Seven Times” pa Leviticus 26; ci ada en gityeko miyo nying i Daniel apar aryo, ki en obedo ada me acel i gin matime pa Millerite ma kicoyo kany.

Ento in, Daniel, gwok lokgi, ki mii kiti i buk, nyo i kare me agiki; jo mapol biwot ka lacen ki ka lacim, ki ngec bimed. Dong an Daniel neno, ka nen, jo aryo mapat tye ka bedo, acel i tung man me wang pi, en mukene i tung macokcoki me wang pi. Ci acel owaco bot dichuo ma kicako ki len ma twol, ma tye i wie pi, “Kare adii wa agiki pa jami ma lamal man?” An owinyo dichuo ma kicako ki len ma twol, ma tye i wie pi, ka oyweyo cing tung acuc ki cing tung acan anyim polo, ki ogol ceke i nying En ma tye pi kare ducu ni, “Obed pi kare acel, ki kare aryo, ki abar me kare; ka obin tyeko pobo twero pa jo maleng, gin weng man bitiek.” An owinyo, ento pe angeyo; ci an owaco ni, “O Rwot na, agiki pa gin man obed ngo?” En owaco ni, “Wot i yo ni, Daniel; pien lokgi kikano ki kimii kiti i buk nyo i kare me agiki. Jo mapol bipye, ki bitwol, ki bitemo; ento jo marac bitimo marac, ki pe itye jo marac mo ma bagenyo; ento jo ma ngec bagenyo.” Daniel 12:4-10.

Coc eni cako ki buk pa Daniel ma kigudo woko nyo i kare me agiki; ci con coc eni tyeko ki buk pa Daniel ma kigudo woko nyo i kare me agiki. I tung me gudo me acel ki gudo ma me agiki pa lok pa Daniel, obedo ni lok me kica pa ‘En ma tye kwo nining’ ni, ‘obi bedo pi kare, kare aryo, ki kare idiyo; ka dong otyeko kobo woko teko pa jo maleng, dong gin weng obi tyeko.’

En ma omiyo minyot man ma kiketo ki kwere en aye en ma onongo otye i wi pi, kicwalo i lineni. Daniel oneno malaika acel i tung acel me pi Hiddekel, ki malaika mukene i tung mukene, ki acel i malaika magi openyo lapeny, ma en ma otye i wi pi odwoko. Lapeny ne ni, “Nining?” Magi aye nyig lok aryo me acaki kacel, calo ma kipeny i vesi apar adek me chapta aboro me Daniel.

Eka awinyo ngat acel ma maleng tye ka waco; ki ngat mukene ma maleng owaco bot ngat ma maleng ma otyeko waco ni, “Obed adii wang neno me lamo me nino ka nino, kede golo cik me goro, me miyo Ka Maleng kede lweny obed kigoyo i ti?” En owaco bot an ni, “Nino alufu aryo kede miya adek; eka Ka Maleng bino yweyo.” Daniel 8:13, 14.

Kit me lanabi acel nonge i lok aryo, entono ni i tyen 8, Daniel nonge i tung kulo Ulai, pe i tung kulo Hiddekel. I tyen 8 malayika (saint) owaco bot “that certain saint” ma onongo tye ka waco, “kare adii?” Nyig coc me Ebru ma kiloko piny calo “that certain saint” en “Palmoni,” ma nyutu ni “Ngat ma koyo mapire tek,” onyo “Ngat ma koyo gin me mung.” I tyen 8 Yesu (Ngat ma koyo mapire tek) onongo tye ka waco, ci saint mukene openyo bot Yesu (“that certain saint”), “kare adii?”

I kapita apar aryo, En ma tye ka turo i wi pi, kikwanyo pene ki malaika ma obedo i yub pi acel me Kwer Hiddekel, “Kare mede adaa?” Lok aryo man myero gitam kacel, rek ki rek. Peny me acel pa kapita aboro en ni, “Kare mede adaa pa neno ma ikom duwo piny pa ot maleng ki lwak, ma kityeko acaki ki jo pe gene Lubanga, ci bangi ki papalism?” Peny pa kapita apar aryo en ni, “Kare mede adaa nyo obino bot giko pa tic ma lamal man?” En dong Palmoni, Laping me pimo ma lamal, ma kicwako ki lineni ci tye ka turo i wi pi, omiyo lagam ma kigi gamo kwede ni, “Obi pi kare acel, kare aryo, ki kare adii; ci ka dong otyeko ywayo twero pa jo maleng, gin weng obityek.”

Lapeny pa Ulai ki Hiddekel en ni: ‘Obedo kare adaa nyutu pa cwal jo pa Lubanga ma otimore ki paganism, ci lacen ki papalism, kun gi gobo hekalu ki lwak?’ Dwoko lapeny en ni gobo man otieke i 1798, ka tic pa Palmoni me cako yiko hekalu pa Millerite ocake; ci otieke higa 46 lacen i 1844, ka hekalu myero oyweyo.

I dyer apar aryo Daniel owinyo waco, “kono pe anongo ngeyo.” En openyo Kirisito: “Rwot na, agiki pa gin man obedo ngo?” Kanyuto pa openyo ne nyuto dwaro me ngeyo, ma obedo calo dwaro pa nyako pe ocweyo ma witgi ber me ngeyo, pien waco weng ne kiketo iye i tung aryo me loke ma waco ni buk Daniel kigoro ne nyaka cawa pa agiki. Daniel bene ne tye calo dwaro ma ki keto bot William Miller me ngeyo adwogi ma ki woko ogoro ne i 1798; ki adwogi me acel ma kimiyo en ongiyo ne, en ne goyo piny pa cung maleng ki lwak, con ki paganism, ci dong ki papalism, i kare ma twero pa jo maleng ne opye woko, i tyeko “cawa abiro” me Levitikus 26.

Dwaro pa Miller me ngeyo adier, kiketo calo dwaro pa Daniel; ento ngeyo pa Miller pe tye opong. Daniel nyutu dwaro pa Miller, ento Belteshazzar nyutu jo ma tye ki ngeyo opong ikom gin ki ikom neno. Tye gin adier abic ma matir, ma onongo obedo but pa jo-Miller i diro apar aryo pa Daniel, ma bino nongo rwom marwate i gin pa jo 144,000. En acel ni, gi otyeko tyeko ka gi nongo ngeyo ni gityeko loka me cal pa nyiri apar, ki yo me temo macek adek; ki mukene en ni, gi nongo ngeyo kidi me kic pa “seven times” i Leviticus diro 26.

Wa bi medo kwano man i coc wa ma bino.

En dong, Piny pa Polo bi pim calo nyako apar ma pe omero, ma gicayo taala gi, giceto me dongre ki laco me nyomo. Abic i gi gin jo ma ngec, abic bene gin jo ma pe ngec. Jo ma pe ngec gicayo taala gi, ento pe gicayo mafuta kwede; ento jo ma ngec gicayo mafuta i agulu gi kwede taala gi. Ka laco me nyomo ogwoko kare mapol, gi weng gijwayo ka gitero. I otum me odii, guwang otyeko waci ni, ‘Nen, laco me nyomo bino; wut woko i dongre kwede.’ Ecen, nyako weng gicungo, gi cwico taala gi. Jo ma pe ngec gi waco bot jo ma ngec ni, ‘Wamii wa ki mafuta mamegi; pien taala wa otyeko.’ Ento jo ma ngec ogamo waci ni, ‘Pe; ka pe bi orumo pi wa ki in: ento wut bot jo ma kendo, u cato pi wun keken.’ Ka giceto cato, laco me nyomo obino; gi ma kitero maber gidonyo kwede i diro me nyomo: ki olok ojiko. Inyim kacel, nyako mukene bene obino, gi waco ni, ‘Rwot, Rwot, yab wa.’ Ento owaco waci ni, ‘Adada, awaco botu ni, pe aneng in.’ Omio, bed woko; pien pe uneng kare onyo otum ma Wod Dano bino.

Kombedi wan tye kwo i cawa ma peko madit loyo; ci pe ngat acel wa myero opoto i yilo me bino pa Kristo. Pe ka ngat mo lubo ranyisi pa ngolo ma jwang, ka par ni obedo ber me kuro kun peko madit obino mapwod pe otyeko yilo kit pa ngat me bedo tyen i kare meno. Obino bedo odiyo weng me temo nongo bedo maber pa Kristo ka lwak gicoyo iyie ki gitengi. Kombedi en kare me cwer bedo maber pa Kristo—liba me nyom ma bi mii itwero donyo i cam me nyom pa Lawi. I ranyisi, ngolo ma jwang ginyutu calo ka gikwanyo mwony, ento pe ginywako. Man obedo ranyisi pa gin ma pe giyilo gi keni, pe gityeko yubo kit pa ngat me bedo tyen i cawa me peko madit. Obedo calo ka gicito bot luwenegi ki waco ni, Miya kit pa in; anyim, an abirweny. Jo ma gi ngec pe ginywako cwalo mwonygi i latara pa ngolo ma jwang ma tye ka puko-puko. Kit pa ngat pe gin ma itwero cwalo; pe gin me cato onyo cayo; en gin ma imako keken. Rwot omiyo bot ngat keken twero me nongo kit pa bedo maber kubo cawa

me temo; ento pe ocwalo yoo ma ki yore me miyo ni ngat acel cwalo bot mukene kit ma otyeko yubo kubo tiro me peko, kun opwonyo lok ki Lami Kwano Madit, me onyutu kuc i kare me tem, ki timo geno me iromo golo got pa gik ma nen calo pe romo. Pe romo cwalo ototo ma layeny pa hera—me miyo bot ngat mukene ber ma yot, yaro ma ngec, ki goro cwiny. Pe romo ni cwiny pa ngat acel opobo i cwiny pa ngat mukene hera pa Lubanga ki hera pa dano.

Ento ceng tye kabino, kede obedo piny wa, ka yore weng me kit pa ngat bi nyutu ki tem ma pire tek. Jogi ma gibedo atir bot cik, ma gicako geno i agiki, obedo jogi ma ginyutu atir i temo ki poro i cawa ma okwongo me kare me kitemo pa gi, kede gicweyo kit pa gi ki cal pa Kiristo. Obedo jogi ma gityeko yubo rwom ma piny ki Kiristo, ma, ki ngec pa en ki ngwok pa en, gityeko bedo ki lwak i kit pa Luba. Ento ngat mo keken pe twero miyo bot ngat mukene rwom pa cwiny ki yore ma loyo pa paru, nyo opoko lacam pa iye ki teko pa kit maber. Wan wang acel acel twero timo tutwal pi wa ki wa, ki miyo bot dano yore me kwo ma calo Kiristo, kun wapoyo gi me oduyo bot Kiristo pi bedo ma atir, ma labongo en pe ginywako bedo i kwer. Dano myero gi paro ki lamo kit ma dwong me yubo kit pa dano, kede gi cweyo kit pa gi ki tol pa Luba. The Youth Instructor, January 16, 1896.